

... Jan Šimral, LOŠBATES, dobrovolný svazek obcí, koordinátor komunikace a veřejných záležitostí

UČITELÉ A RODIČE: BOJ, NEBO SPOLUPRÁCE?

Dvě školy kousek od sebe. Podobné podmínky, sociální zázemí žáků, srovnatelné finanční prostředky. Přesto školy působí jako dvě různé sluneční soustavy. Hlavní rozdíl spočívá v nastavení komunikace směrem k rodičům, v otevřenosti, důvěře, v pořádání řady akcí, které spojují školu a rodinu.

I takový příklad z praxe padl na semináři nazvaném *Učitelé a rodiče: boj, nebo spolupráce? Jak na to, aby fungovala vzájemná součinnost a komunikace*, který v prosinci ve středočeských Louňovicích uspořádal v rámci nového cyklu *U Huberta o školství a vzdělávání* dobrovolný svazek obcí LOŠBATES společně s Ředitelskou akademií a pod záštitou MAP Říčany.

Jak tedy na to? Několik desítek zúčastněných učitelů z mnoha škol ze širokého okolí i zástupci rodičovské veřejnosti na to měli nejrůznější recepty, ale velmi často se opakovalo výše zmíněné slovo důvěra. Důvěra mezi školou a rodiči, ale i mezi učiteli navzájem – protože právě jejich vztahy a vzájemný respekt vytvářejí hlavní ingredienci klimatu školy.

Jak zaznívalo od vystupujících odborníků z praxe, učitelé by měli rodičům již na počátku spolupráce zdůraznit, že mají společný cíl: šťastné, spokojené, prospívající dítě, které dokážou obě strany podpořit natolik, aby mohlo na maximum využít svůj potenciál. Nedává proto smysl, aby spolu rodina a škola bojovaly, naopak by měly táhnout za jeden provaz a společnými silami vytvářet bezpečné a podpůrné prostředí pro dítě ve škole i doma.

Nezaškodí, když se učitel občas rodičů zeptá: Vy jste největší odborníci na své dítě, jak tedy doma řešíte situaci, kdy se zasekne, vzteká, nechce se mu nic dělat? Jsme přece ve výchově dítěte partnery, tak se pojďme poradit.

Klíčové je také dostatečné informování rodičů. Učitel by si měl s rodiči nastavit konkrétní komunikační kanál (online chat, SMSky, školní e-mail apod.) a pravidelně jim na něm sdělovat, co se ve třídě děje a proč. A rozhodně by to neměly být jen negativní zprávy – učitel by neměl vstupovat do kontaktu s rodiči pouze tehdy, když dítě něco zapomělo, nevládlo, porušilo. Rodiče pak takovou komunikaci často vnímají jako atak na své výchovné schopnosti.

Když je naopak vzájemná komunikace započata a provozována pozitivně, najde

se pak mnohem snáze místo i na konstruktivní kritiku.

Lze také doporučit pravidelnost takové komunikace. Někde fungují whatsappové skupiny, kde učitel rodičům každý den nebo jednou týdně posílá zprávy o tom, co se ve třídě děje včetně fotek. Jinde zase týdenní či měsíční dopisy se zhodnocením, co je nového. Ano, je to časově náročné. Ale funguje to, a učitel si takto získá důvěru rodičů.

učitelé prvního stupně se zase s rodiči radí o záležitostech typu čtenářského deníku – jak často jsou jejich děti schopné přečíst a zapsat si novou knihu? Ti nejlepší učitelé vědí, že každá skupina i třída jsou jiné, a fakt, že jim něco určitým způsobem fungovalo třeba 20 let, ještě neznamená, že by to nešlo i jinak.

Na druhou stranu všichni rodiče samozřejmě také nejsou svatí, a tak se ve vzájemné komunikaci kromě všech výše uvedených vstřícných kroků vyplatí i některá preventivní opatření. Například když si něco potvrdíte s rodiči ústně, shrňte jim to následně ještě písemně do e-mailu. Nedočkáte se pak nepříjemných překvapení, kdy si najednou rodič na danou domluvu nebo informaci nepamatuje.

Než napíšete plni emocí odpověď na podrážděný e-mail nebo SMSku „problémového“ rodiče, dejte si raději hodinu nebo dvě odstup, běžte se na chvíli projít nebo si pochutnejte na dobré kávě. Rodič si emoce jako laik může dovolit, i když to jistě konstruktivní komunikaci nepřispívá. Ale učitel by měl zůstat za každou cenu profesionál.

Pokud se řeší s rodiči nějaký vážnější problém a plánuje se společná schůzka, učitel může pomoci si na ni přizvat svého bezprostředního nadřízeného – vedoucí učitelku, zástupkyni a podobně. A samozřejmě by se měl na schůzku velmi dobře připravit a sepsat si veškerá fakta.

I tak ale se ale vždy snažte vcítit do druhé strany. Proč reaguje právě tímto způsobem, co za tím může být? „Problémový“ rodič je většinou takový rodič, který se něčeho bojí. Je nejistý, má pocit, že jeho dítě „nefunguje“, že selhal. Právě z tohoto pocitu někdy pramení rozbourané emoce, zvláště když mu něco takového druhá strana ještě necitlivým způsobem potvrdí.

Podobných zajímavých názorů, pohledů a rad padlo na semináři od přítomných odborníků – ale i z publika – ještě mnohem více. I zkušený učitelé si tak odnášeli nejen tip do své další praxe.

Další seminář v rámci cyklu *U Huberta o školství a vzdělávání* chce LOŠBATES pro učitele i další zájemce uspořádat zase na jiné aktuální téma pravděpodobně na jaře 2024. Přesné datum bude v pravý čas zveřejněno na webových stránkách svazku.